

ВМІСТ ОМЕГА-3 ЖИРНИХ КИСЛОТ У МОЛОЦІ ТА МОЛОЧНИХ ПРОДУКТАХ

Молоко – цінний харчовий продукт з високими біологічними якостями. Біологічна його цінність визначається вмістом повноцінних білків, поліненасичених жирних кислот, фосфатидів, мінеральних речовин, вітамінів.

Серед відомих поліненасичених жирних кислот (ПНЖК) – ω -3, ω -6 і ω -9, які в незначній кількості містяться в молоці, найбільше значення для живих організмів мають такі кислоти родини ω -3, як ейкозопентаєнова, докозагексаєнова та ліноленова. Ці кислоти в організмі людини не синтезуються і надходять тільки екзогенно при споживанні окремих харчових продуктів. Роль ω -3 в живих організмах є надзвичайно великою. Результати їх лікувально-профілактичного впливу на організм людини чи тварин підтверджені численними експериментальними і клінічними дослідженнями.

Проведені українськими вченими дослідження жирнокислотного складу молока показали, що найбільший відсоток ω -3, ω -6 та ω -9 ПНЖК міститься в жіночому, коров'ячому, козячому і кобилячому молоці.

Незначний вміст ω -3 у молоці та молочних продуктах створив передумови для виготовлення збагачених ПНЖК кисломолочних продуктів. Такі продукти є дуже корисними. Над створенням молочної продукції з високим вмістом ω -3 працює багато науковців та компаній у цілому світі. Нові виробничі технології внесення в кисломолочні продукти ПНЖК ω -3 та їх цілющі властивості уможливають збільшити попит серед населення, що, у свою чергу, допоможе зміцнити імунітет та покращити психофізіологічний стан людини, а отже, сприятиме довголіттю.

А. Є. Демкович

ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО

ВПЛИВ ТІОТРИАЗОЛІНУ НА ЦИТОКІНОВИЙ ПРОФІЛЬ ПРИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОМУ ПОСТЕКСТРАКЦІЙНОМУ АЛЬВЕОЛІТІ

Запалення вмісту і стінок альвеоли лунки видаленого зуба (постекстракційний альвеоліт) є одним із найбільш поширених ускладнень щелепно-лицевої ділянки та залежить від стану імунологічної реактивності організму. Тому метою наших досліджень було визначення впливу тіотриазоліну на рівень у крові тварин цитокінів – медіаторів запальної реакції. Експерименти проводили на білих щурах масою 150–200 г. Тварин поділили на 3 групи: 1-ша – інтактні тварини; 2-га – тварини з експериментальним постекстракційним альвеолітом (ЕПА); 3-тя – тварини з ЕПА, які отримували тіотриазолін. Проявляючи імуномодельючий вплив на гуморальну ланку імунітету при ЕПА, тіотриазолін зменшує в сироватці крові вміст імуноглобулінів та циркулюючих імунних комплексів, що сприяє згасанню запального процесу. Застосування антиоксиданта тіотриазоліну призвело до зниження вмісту ІЛ-1 β на 10,6 % ($p < 0,05$) у сироватці крові тварин проти групи щурів з ЕПА, які не отримували препарат, але

істотно підвищилась продукція ІЛ-6, зокрема рівень даного прозапального цитокіну при цьому збільшився (в 1,31 раза; $p < 0,05$) порівняно з тваринами з альвеолітом без корекції. Використання антиоксиданта зумовило зменшення ФНП- α у сироватці крові на 25,1 % ($p < 0,05$). З тіотриазоліном у сироватці крові знижувався вміст протизапального цитокіну ІЛ-10 (в 1,39 раза; $p < 0,01$) порівняно з тваринами, які впродовж даного періоду не отримували препарат. Безперечно, від цього цитокіну залежать перебіг і наслідок запальної реакції в процесі розвитку даного ускладнення. Таким чином, тіотриазолін, проявляючи імуномодулюючий вплив на гуморальну ланку імунітету та антиоксидантні властивості в процесі розвитку експериментального постекстракційного альвеоліту, усуває імуноцитокінову дисфункцію, впливає на продукцію цитокінів, змінюючи при цьому їх концентрацію в сироватці крові відповідно до стадії формування запалення в тканинах альвеоли видаленого зуба.